

1

2015

INFORMAČNÍ BULLETIN ČAE

ISSN 1804-1558

Informační Bulletin ČAE

ISSN 1804-1558

Vydavatel: Česká asociace ergoterapeutů, Kloboučnická 1627/7, Praha 4, 140 00

Tel.: (+420) 733 226 724

www.ergoterapie.cz

info@ergoterapie.org, bulletin.cae@seznam.cz

Redakční rada: Mgr. Jana Jelínková, Mgr. Kateřina Svěcená, Bc. Anna Jersáková

Grafická úprava: Pavel Cindr

Česká asociace ergoterapeutů vydává 2x ročně informační bulletin, který informuje o novinkách v oboru, uvádí zprávy z jednání výboru ČAE a poskytuje informace o plánovaných i již proběhlých akcích, kurzech a seminářích.

E-mail pro zasílání Vašich příspěvků a připomínek: bulletin.cae@seznam.cz

Termíny uzávěrek v roce 2015:

30. červen, 30. listopad

Obsah

I. ÚVODNÍ SLOVO	3
II. INFORMACE Z VÝBORU ČAE	4
Zprávy z výboru čae za období leden–srpen 2015	4
Ohlédnutí za 27. celostátní odbornou konferencí čae v Ostravě	5
Zpráva ze zasedání valné hromady čae 2015	6
Hodnocení konference očima účastníků	7
Kandidatura na cotec-enothe kongres 2020	8
III. ODBORNÁ ČÁST	10
Souběh invalidního důchodu a zaměstnání	10
Tým ERGO Aktiv, o.p.s.	
Z nemohoucnosti k nezávislosti / Řízení po mrtvici	11
Tým ERGO Aktiv, o.p.s.	
Mezigenerační setkání v programu „Povídej“	12
Mgr. Linda Obrtelová	
Interaktivita v ergoterapii	14
Ing. Jan Klodner	
Práce s drôtom / Téma: rybička	15
Jaroslava Malček	
IV. STUDENTSKÁ SEKCE	17
Trénink nakupování s pomocí nově navrženého počítačového programu	17
Eva Rohlenová	

I. ÚVODNÍ SLOVO

Milé kolegyně a kolegové,

setkáváme se společně u dalšího čísla Informačního bulletinu České asociace ergoterapeutů. Omlouváme se za posunutí data uveřejnění tohoto čísla, ke kterému nás vedly jednak technické důvody, ale i skutečnost, že jsme neobdrželi žádné články k uveřejnění. Proto bych chtěla moc poděkovat kolegyním, které reagovaly na naši prázdninovou výzvu a zaslaly nám své příspěvky.

V tomto čísle Vás budeme informovat nejen o aktivitách, které výbor ČAE realizoval v období leden až srpen 2015, ale připomeneme si atmosféru ergoterapeutické konference v Ostravě a seznámíme Vás se závěry valné hromady ČAE 2015. V odborné části se dočtete, jaké jsou možnosti zaměstnávání osob ve třetím stupni invalidity, jak je to s řízením auta po cévní mozkové příhodě či inspiraci k terapii můžete čerpat z článku o interaktivní pomůcce Sun Ball či projektů společností Mezi námi, o.p.s. Těší nás i to, že můžeme v rámci studentské sekce představit výstupy bakalářské práce studentky oboru ergoterapie z I. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

Léto se s námi pomalu loučí a dětem začala škola. Pro ty z nás, kterých se to osobně týká, si dovolím osobní prohlášení. Až přežijeme počáteční zářijovou aklimatizaci na nový režim, seženeme potřebné velikosti obalů na sešity a učebnice a zapíšeme děti do kroužků v časech, které nám budou vyhovovat, můžeme doufat, že na podzim najdeme i chvíli na sebe.

Pro nás ergoterapeuty je ale podzim spojený i s oslavou Světového dne ergoterapie, který si ergoterapeutická obec připomíná každého 27. října. Česká asociace ergoterapeutů by se ráda připojila k této akci a připravila pro vás opět po čase něco zajímavého. Rádi bychom od Vás proto slyšeli návrhy, jak by se Vám líbilo tento den společně oslavit. Pokud to bude v našich možnostech, budeme se snažit vaše představy realizovat, abyste tu „chvíli pro sebe“ mohli prožít např. v milé společnosti kolegů z oboru.

Přejeme Vám příjemné chvíle při čtení tohoto čísla a těšíme se na příspěvky od Vás či na osobní setkávání s Vámi na některé z akcí České asociace ergoterapeutů.

Za redakci Informačního bulletinu ČAE

Jana Jelínková

II. INFORMACE Z VÝBORU ČAE

Zprávy z výboru ČAE za období leden–srpen 2015

Zapsala: Jana Jelínková, prezidentka ČAE

A. Legislativní a administrativní aktivity

1. **Vedení běžné agendy související s chodem profesní organizace.** Poskytování informací členům ČAE a dalším tazatelům prostřednictvím telefonických konzultací, webových stránek, elektronické pošty, hospodaření s financemi ČAE apod.
2. **Podání daňového přiznání ČAE za rok 2014,** zaplacení členských poplatků WFOT a COTEC za rok 2015 a udržovacího příspěvku přípravného výboru Komory zdravotnických pracovníků.
3. **Účast na jednání k přípravě komory zdravotnických pracovníků.** V období leden až červen 2015 se uskutečnila dvě jednání přípravného výboru, jedno plánované jednání výboru bylo zrušeno. Úkoly pro ČAE: připomínkování návrhů a zpracování dílčích úkolů vyplývajících z jednotlivých jednání, pravidelná účast na jednáních. Jednání přípravného výboru se za ČAE účastní Mgr. Kateřina Šuláková, Mgr. Kateřina Svěcená, Ph.D.
4. **Účast zástupce ČAE na výběrovém řízení za účelem vytvoření nového ergoterapeutického pracoviště:**
 - dne 17. 2. 2015, Krajský úřad Středočeského kraje, Praha, pověřena Bc. Zuzana Rodová, M.Sc.
 - dne 18. 5. 2015, Krajský úřad Kraje Vysočina, Jihlava, pověřena Mgr. Marcela Kryski
5. **Pokračování činnosti pracovní skupina ČAE udělující souhlasná stanoviska vzdělávacím akcím.** Členové skupiny: Mgr. Marcela Kryski, Mgr. Ludmila Šajtarová, Bc. Doubravka Koubková.
6. **Uspořádání 27. celostátní konference ČAE ve spolupráci s FN Ostrava a Ostravskou univerzitou v Ostravě v konferenčních prostorách Domova seniorů FN Ostrava, ve dnech 11. a 12. 6. 2015** (bližší informace v samostatném příspěvku).
7. **Během 27. celostátní odborné konference ČAE proběhlo dne 11. 6. 2015 zasedání valné hromady ČAE 2015** (viz samostatné sdělení).
8. **Spolupráce se zahraničními ergoterapeutickými organizacemi (COTEC, WFOT) – reakce na výzvy a úkoly.**
9. **Zpracování a uveřejnění výroční zprávy ČAE za rok 2014.**
10. **Oslovení PhDr. Karoliny Friedlové o souhlasné stanovisko pro kurz bazální stimulace, která ve spolupráci s ČAE realizovala v roce 2006 –** souhlasné stanovisko bylo lektorkou uděleno (náplň kurzu z roku 2006 je totožná s obsahem kurzů certifikovaných MZ).
11. **Oslovení Mgr. Kateřiny Macháčkové, Ph.D. o souhlasné stanovisko pro kurz Bobath koncept, který realizovala v RÚ Hrabyni v termínech:** 1. část 5.–9. 2. 2014, 2. část 5.–9. 3. 2014, 3. část 9.–13. 4. 2014. Kurz o stejném obsahu a za stejné hodinové dotace byl od 1. 9. 2014 certifikován MZ. Lektorka udělila souhlasné stanovisko.
12. **V rámci vnitřního připomínkového řízení zaslány připomínky k návrhu zákona, který má nahradit zákon č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních.**
13. **V souvislosti s platností nového sazebníku výkonů, platného od 1. 1. 2015, ČAE zaslala Odboru smluvní politiky Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR seznam kurzů,** které byly realizovány před platností zákona č. 96/2004 a u kterých jsou srovnatelné výstupy vzdělávání jako u certifikovaných kurzů, jako podklad pro vyjednávání s pojišťovnami o přiznání odbornosti S3 absolventům těchto kurzů. (Pozn. do termínu uveřejnění bulletinu jsme neobdrželi od ústředí VZP žádnou odpověď).
14. **Zpracování kandidatury ČAE na pořádání COTEC-ENOTHE kongresu v roce 2020 v Praze.** Záštitu nad touto akcí převzala 1. lékařská fakulta UK v Praze jménem děkana 1. LF UK v Praze, prof. MUDr. Aleksi Šeda, DrSc. Jednání s agenturou o možnosti organizačního zajištění kongresu, konzultace s právníkem o obsahu smlouvy o smlouvě budoucí o sjednání podmínek spolupráce při organizaci kongresu v případě, že ČAE v kandidatuře o pořádání kongresu uspěje, zpracování žádosti o zařazení ČAE mezi kandidáty na pořadatelsví COTEC-ENOTHE kongresu 2020 v Praze.
15. **Zaslání žádosti ČAE o kandidaturu na pořádání COTEC-ENOTHE kongresu 2020 v Praze** prezídiu a organizačnímu výboru COTECu. Na pořádání kongresu v případě, že bude Praha vybrána jako místo konání kongresu v roce 2020, bude s ČAE spolupracovat agentura GUARANT International.
16. **Zaslány v rámci vnitřního připomínkového řízení připomínky k návrhu novely vyhlášky č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami.**

17. **Správa facebookového profilu České asociace ergoterapeutů**, pokračování v aktualizaci a zpráhlednění webových stránek ČAE.
18. **Spolupráce s dobrovolníky**: zpracování katalogu reklamních předmětů, přípravy informačních materiálů.
19. **Výbor ČAE se v tomto období sešel k projednání úkolů čtyřikrát.**

Ohlédnutí za 27. celostátní odbornou konferencí ČAE v Ostravě

Zapsala: Jana Jelínková, prezidentka ČAE

Ve dnech 11. a 12. 6. 2015 Česká asociace ergoterapeutů uspořádala v pořadí již 27. celostátní odbornou konferenci, která se uskutečnila ve spolupráci s Fakultní nemocnicí Ostrava a Ostravskou univerzitou v Ostravě. Konference se konala v konferenčních prostorách Domova sester FN Ostrava a účastnilo se jí celkem 92 kolegů a kolegyně z celé České republiky.

Ráda bych poděkovala vedení Fakultní nemocnice Ostrava a především paní přednostce Kliniky léčebné rehabilitace, MUDr. Irině Chmelové, PhD., MBA, díky jejíž podpoře a záštitě mohla Česká asociace ergoterapeutů 27. celostátní odbornou ergoterapeutickou konferenci ve Fakultní nemocnici Ostrava uspořádat. Naše velké poděkování bychom rádi též adresovali kolegyním, ergoterapeutkám z Fakultní nemocnice Ostrava, které se organizace konference zhostily k naprosté spokojenosti naší i účastníků konference a kterým se podařilo vytvořit velmi příjemnou atmosféru konference. Jmenovitě bych za celý organizační výbor konference chtěla poděkovat paní Ivaně Krejčí, která svým přičiněním významně

přispěla k organizaci konference i k jejímu hladkému průběhu.

Na tomto místě bych také ráda poděkovala sponzorům a partnerům, kteří naši konferenci významně podpořili a kteří účastníkům konference umožnili seznámit se s aktuální a pestrou nabídkou svých produktů i služeb. Jménem České asociace ergoterapeutů děkuji firmám Vivax Management (CZ), ING®, Ortopedická protetika Frýdek-Místek, Ortgroup Medical s.r.o., Glynn Brothers Chemicals Prague, spol.s.r.o., a společnosti 3lobit, o.z. Prezentace firem byla účastníky velmi kladně hodnocena a byla podnětem k četným diskusím a dotazům účastníků.

Odborný program konference zahájila PhDr. Zdeňka Šinágllová z vedení FN Ostrava krátkým přivítáním účastníků konference. Následně pozdravila účastníky vedoucí fyzioterapeutka Bc. Věra Novotná. Za organizační výbor uvítala zúčastněné v Ostravě paní Ivana Krejčí a za výbor České asociace ergoterapeutů prezidentka, Jana Jelínková. Velký potlesk sklidily především naše kolegyně, nestorky a průkopnice oboru ergoterapie v České republice, paní Hana Kolesová a paní Eva Klusoňová, které přijaly pozvání organizátorů jako čestní hosté. Paní Kolesová ve svém příspěvku s názvem „Bejvávalo...“ zavzpomínala na dobu, kdy se podílela se svými kolegyněmi z oboru na formování podoby ergoterapie v České republice. Její příspěvek nám připomněl, s jakými obtížemi, ale i radostmi se naše kolegyně vypořádávaly, jaké měly dostupné technické vybavení i respekt spolupracovníků. Je dobré si uvědomit, jaké jsou paralely se situací v oboru ergoterapie nyní a v minulosti a nechat se poučit či možná i oprášit to, co dříve fungovalo, a zkusit se zamyslet nad tím, jak ve znalostech dnešních dní je možné to nyní aplikovat.

Konference v Ostravě probíhala ve velmi odborném a aktuálním duchu. Účastníci měli možnost seznámit se s příspěvky z oblasti terapie a diagnostiky kognitivních

Paní Hana Kolesová a paní Eva Klusoňová

Pohled do publika

Společenský večer, vystoupení souboru „Famózní Klimkovické Pjenice“

Kuloární diskuse

poruch, cílené ergoterapie ruky (amputace, aloplastika kloubů, indirektivní i robotické metody terapie úchopu), často diskutované a v odborné literatuře odkazované metodě CIT jak u dětí, tak dospělých pacientů, tak i s ergoterapeutickými přístupy u dalších neurologických onemocnění. Velkou část odborného programu, což účastníci konference hodnotili velmi pozitivně, tvořila problematika ergoterapie u dětí. Velký ohlas sklidily přednášky týkající se spolupráce ergoterapeuta, fyzioterapeuta a logopeda u dětského pacienta. Zájem ze strany především dětských ergoterapeutů vzbudil příspěvek věnovaný sensorické integraci a jejím poruchám u dětí a také příspěvek o hře u nedonošených dětí. Na každé konferenci ČAE velmi vítáme příspěvky studentů a jsme potěšeni, že i na letošní konference zazněly.

Ještě jednou děkujeme všem přednášejícím za velmi kvalitní odborné příspěvky a zájemce, kteří neměli možnost se letošní konference zúčastnit, odkazují na dostupný Sborník příspěvků z konference 2015 na www.ergoterapie.cz. Účastníci jej obdrželi na CD-romu.

Bez povšimnutí nemůžeme přejít ale ani společenský večer. Tento se konal ve stejných prostorách jako vlastní konference, tedy v přednáškovém sále Domova sester FN Ostrava. Pozvání na společenský večer z důvodu malého počtu přihlášených a velkého množství jídla obdrželi všichni účastníci konference. Ti, kteří přišli, jistě ocenili velmi chutné a nápadité občerstvení, ale především kulturní program. Ten pro účastníky konference zajistil pěvecký soubor „Famózní Klimkovické Pjenice.“ Soubor pod vedením kapelníka tvoří dvanáct žen, v jejichž repertoáru je především hudba 20. a 30. let. Jejich vystoupení bylo opravdu famózní, plné elánu a nadšení a diváci ocenili také dobovou stylizaci oblečení zpěvaček.

Z kuloární diskuse vzešel návrh, zda by bylo možné místo konání konference střídat. ČAE na tento návrh ráda slyší a budeme se snažit hledat možnosti a partnerskou organizaci, díky které by bylo možno pořádat konferenci každý druhý rok na Moravě. Ze strany kolegů z Ostravy vzešel návrh v roce 2017 uspořádat konferenci

v Rehabilitačním ústavu Hrabyně. Pokud bude ze strany zařízení zájem, rádi konferenci opět na Moravě uspořádáme. V roce 2016 se však s Vámi všemi opět těšíme na setkání nejspíše v Praze.

Zpráva ze zasedání valné hromady ČAE 2015

Zapsala: Jana Jelínková, prezidentka ČAE

Valná hromada ČAE proběhla 11. 6. 2015 v konferenčních prostorách Domova sester FN Ostrava. Valné hromady se zúčastnilo celkem 16 členů ČAE s plným členstvím, což není velký počet, nicméně podle stanov byla valná hromada i v tomto počtu zúčastněných členů usnášeníschopná.

Program Valné hromady ČAE:

1. Schválení programu Valné hromady ČAE – hlasování členů
2. Seznámení se stavem členské základny a hospodařením ČAE. Informace z přípravného výboru Komory zdravotnických pracovníků – Mgr. K. Svěčená, Ph.D. (1. viceprezident ČAE)
3. Aktivita ČAE – průřez činností, plánované aktivity, úkoly – Mgr. J. Jelínková (prezidentka ČAE)
4. Pracovní skupina ČAE – informování o udělování souhlasných stanovisek vzdělávacím akcím pro odbornost ergoterapeut – Mgr. J. Jelínková (prezidentka ČAE)
5. Facebook ČAE – Mgr. O. Pekárková (2. viceprezident ČAE)
6. Web ČAE – Bc. Z. Rodová, M.Sc. (členka rozšířeného výboru ČAE)
7. Návrh výboru na zvýšení členských příspěvků – diskuse
8. Dotazy, připomínky členů ČAE

Průběh zasedání Valné hromady ČAE:

1. Přivítání členů ČAE a seznámení s programem valné hromady.

2. **Zjištění počtu členů ČAE a schválení programu Valné hromady.** Zasedání Valné hromady se účastnilo 16 členů, dle stanov ČAE byla valná hromada usnášecí schopná. Program valné hromady byl schválen.
3. **Členové valné hromady byli informováni o úkolech, které výbor ČAE realizoval a které ho v blízké době po skončení konference ještě čekají** (viz podrobný přehled aktivit ČAE v úvodním sdělení Zprávy z výboru za období leden až srpen 2015).
4. **Informování o stavu hospodaření ČAE a aktuálním počtu členů.** K 31. 5. 2015 má ČAE 234 členů (včetně studentů). Od ledna se nově přihlásilo 24 členů. Na účtu ČAE je k 31. 5. 2015 218.010,- Kč (zahrnutý i příjmy z konference, k datu valné hromady však zatím neuhrzeny výdaje konference). Konečná finanční bilance bude uvedena ve výroční zprávě za rok 2015. Valná hromada byla seznámena s plánovanými výdaji pro rok 2016.
5. **Valná hromada schválila plánované výdaje pro rok 2016.**
6. **Informace z přípravného výboru Komory zdravotnických pracovníků.** ČAE se jednání nadále účastní, reaguje na výzvy. Zatím nejsou stanoveny konkrétní úkoly, kterými by se měla ČAE v dohledné době zabývat. Z přípravného výboru odstoupila UNIFY.
7. **Facebook a web ČAE:** členové valné hromady informování o spuštění facebookového profilu ČAE, který je prostorem pro předávání informací o činnosti ČAE, oslovení členů ke spolupráci a přijímání námětů. Web ČAE: v blízké době bude spuštěna část pro ergoterapeuty, dále bude následovat část pro klienty a rodinné příslušníky. Uvítáme užitečné materiály, např. informační materiály pro pacienty/ klienty. Nadále se budou novinky a informace zasílat členům na email.
8. **Propagace ČAE:** členové byli informováni, že ČAE má v plánu kandidovat na pořádání COTEC-ENOTHE Kongresu v roce 2020 v Praze a za tímto účelem komunikuje s jednou kongresovou agenturou a požádala o zástitu děkana 1. LF UK v Praze. Pokud nebude zástita udělena, bude se ČAE snažit oslovit jiné vysoké školy.
9. **Celoživotní vzdělávání:** členové byli informováni o komunikaci ČAE s NCONZO ohledně struktury certifikovaných kurzů pro ergoterapeuty. ČAE doporučila subkatedře fyzioterapie a ergoterapie pokusit se zajistit lektory pro kurzy ze zahraničí (Např. PNF, Sensorická integrace, PANat metoda). ČAE jedná s lektorkou ohledně kurzu Orofaciální stimulace pro ergoterapeuty. S logopedickou společností je nutné dojednat, v jakém rozsahu by byl tento kurz pro ergoterapeuty z jejich strany akceptovatelný.
10. **Světový den ergoterapie:** 27. říjen je světovým dnem ergoterapie. ČAE by ráda k této příležitosti nabídla nějakou společnou aktivitu svým členům i prezentovala

obor veřejnosti. Budeme rádi, pokud se členové k naší výzvě připojí a případně nám zašlou své návrhy, jak tento den oslavit.

11. **Diskuse:** v rámci diskuse se objevila dvě témata, ke kterým se valná hromada vyjadřovala.

1. **Nutnost podpořit prezentaci a šíření informací o ČAE** – na školách, přes FB, oslovit i ergoterapeuty a lépe argumentovat a vysvětlovat důvody pro členství v ČAE. Valná hromada odsouhlasila využití finančních prostředků ČAE v rozumné míře k větší prezentaci oboru.

2. **Zvýšení členských příspěvků: z diskuse členů valné hromady vzešel návrh na zvýšení členských příspěvků.** Důvodem je skutečnost, že od roku 2009 nebyla výše členských příspěvků zvyšována a v současné době se ČAE potýká s obtížemi při financování nutných záležitostí (např. placené právní služby, úhrada DPP pro osoby, které pro ČAE zajišťují některou z agend např. účast na výběrových řízeních, dále prezentace oboru, cestovní náklady při účastech na jednání ve prospěch ČAE). **Valná hromada odhlasovala zvýšení členských příspěvků od roku 2016 na 700 Kč ročně u plného členství** (pro hlasovalo 14 členů, proti 0 členů, zdrželo se hlasování 2 členové), **na 300 Kč ročně u studentského členství** (pro hlasovalo 14 členů, proti 2 členové, zdrželo se hlasování 0 členů).

Na základě hlasování valná hromada odsouhlasila zvýšení členských příspěvků následovně: „Valná hromada se usnesla, že od 1. 1. 2016 bude výše členského příspěvku činit 700 Kč ročně a výše studentského členského příspěvku, členského příspěvku pro členy na rodičovské dovolené a členy ve starobním důchodu bude činit 300 Kč ročně. Splatnost členského příspěvku je vždy do 31. 3. kalendářního roku. Pokud člen neuhradí členský příspěvek, bude jeho členství zrušeno. Pokud požádá o nové členství v ČAE, bude po první rok platnosti nové registrace výše členského příspěvku dvojnásobná.“

Na rok 2015 jsou členské příspěvky stále ve výši 400 Kč za plné členství a 200 Kč za studentské členství a snížený příspěvek pro rodiče na rodičovské dovolené a členy ve starobním důchodu.

Hodnocení konference očima účastníků

Zapsala: Bc. Kateřina Voslášková, členka rozšířeného výboru ČAE

Letošní konference, která se konala v Ostravě, se zúčastnilo celkem 87 osob (z toho 30 členů ČAE). Na základě hodnotících dotazníků (počet obdržených dotazníků 41,

tj. cca 47% účastníků) bych Vás ráda ve stručnosti seznámila s výsledky a názory účastníků na organizaci akce. Všem aktivně zapojeným děkuji za sdílení postřehů a nápadů, které pořadatelům umožní zkvalitňovat následující ročníky.

První informace o konferenci se letos šířily k lidem nejen emailem od ČAE (15x), ale i prostřednictvím sociální sítě Facebook skrze profil ČAE (11x), sdílením mezi kolegy (11x), pomocí webových stránek ČAE (6x) a v rámci vyučování na školách (4x). Stěžejní motivací pro účast na konferenci byl zajímavý program (27x) a setkání s kolegy (23x). Někteří se vydali pro aktivní účast (4x) a někteří pro získání kreditů (5x). Převážná většina účastníků byli aktuálně aktivní ergoterapeuti v praxi (27x), zastoupení měli i studenti (8x) či ergoterapeuti na rodičovské dovolené (4x).

Konání v Ostravě pomohlo i k obměně složení účastníků. Z Prahy a Středočeského kraje tentokrát nepřijela převaha (11x), ta zůstala v okolí Ostravy (15x). S tím souvisely i ohlasy pražských účastníků pro konání příští konference opět v Praze či ostravských, jež zněly „opět v Ostravě“. Je patrné, že všem nelze vyhovět. Účastníky zaujala nejvíce témata o senzorycké integraci (18x), modifikaci CIMT (16x), spolupráci ergoterapeut – fyzioterapeut v podání paní Šámalové a paní Kristkové (11x) a novinky v oblasti protéz (7x).

Největším nedostatkem se ukazuje zveřejnění programu až krátce před konferencí, což účastníkům jen jednoho dne nedovolilo zvolit si den pro ně zajímavější. Také se častěji ozývala chuť po více praktických přednáškách a čistě ergoterapeutických tématech.

Bodové ohodnocení (známky jako ve škole, 1 – nejlepší, 5 – nejhorší) skončilo následovně: spokojenost s organizací konference: 1,3; spokojenost s odborným programem: 1,6; spokojenost s technickým zázemím: 1,3; celková známka pro konferenci: 1,3. Zdá se tedy, že konference byla účastníky hodnocena jako úspěšná, což dokládá i zájem zúčastnit se příští konference, který s jistotou uvedlo 39 účastníků.

A sem patří za všechny účastníky veliké poděkování organizátorům, kteří se opět chopili nelehkého úkolu, jakým oborová konference je. Potěšením zůstává, že se jim to znovu vydařilo.

Kandidatura na COTEC-ENOTHE kongres 2020

Zapsala: Mgr. Olga Pekárková, 2. viceprezidentka ČAE a delegátka ČAE v COTEC a WFOT

ČAE kandiduje na pořádání spojeného kongresu organizací COTEC a ENOTHE v roce 2020. Jedná se o profesně velmi významnou mezinárodní akci. Pokud by se nám podařilo kandidaturu vyhrát, přijelo by do České

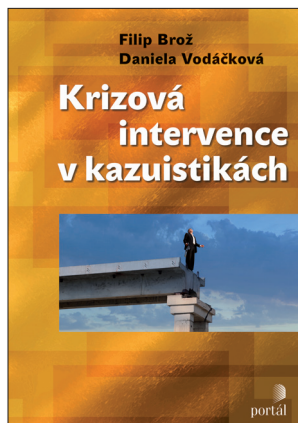
republiky mnoho zahraničních odborníků z oblasti ergoterapie a mnoho zahraničních kolegů. Očekávaná účast konference je cca 1000 účastníků z celého světa.

COTEC-ENOTHE 2020 kongres v Praze bychom rádi věnovali tématu Zdraví 2020, které vyhlásila WHO v roce 2012 jako svůj program pro zlepšení zdraví a životní pohody obyvatel, snížení nerovností v oblasti zdraví a posílení role veřejného zdravotnictví. Tento program přijalo 53 zemí Evropského regionu, včetně České republiky. Domníváme se, že pro obor ergoterapie je toto téma velkou výzvou a možností poukázat na výjimečné postavení našeho oboru v oblasti podpory a ochrany zdraví v širokém významu tohoto slova. Ergoterapie v sobě spojuje jak zdravotní, tak sociální hlediska fungování osoby. Je tedy profesí mezioborovou, což je její potenciál právě v oblasti prevence či snížení negativních dopadů nemoci či disability. Setkání ergoterapeutů z evropského regionu na kongresu v Praze nabízí příležitost pro výměnu zkušeností jak implementovat priority programu do ergoterapeutické praxe, pregraduálního, postgraduálního i celoživotního profesního vzdělávání ergoterapeutů a poukázat na osobité know-how naší profese pro zlepšení zdraví a well-being obyvatelstva.

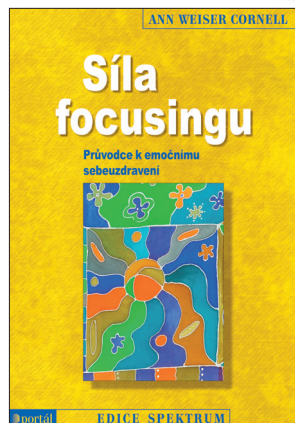
Pro přihlášení České republiky do výběrového řízení konání kongresu jsme se rozhodli z důvodu podpory zvýšení zájmu laické a odborné veřejnosti o ergoterapii, což je velmi zásadní pro vývoj a rozvoj ergoterapie v České republice. Prezentace ergoterapie jako oboru s širokou vědeckou a odbornou základnou je pro aktuální situaci v České republice více než vítaná a může podnítit výrazné pozitivní změny ve vzdělávacích i profesních systémech.

Dále Česká asociace ergoterapeutů považuje za nesmírně důležité udržovat mezinárodní kontakty s ostatními evropskými ergoterapeutickými asociacemi především z důvodu vzájemné diskuse o podobě a obsahu ergoterapie v evropském kontextu i formulování nových paradigmat oboru. Velmi vítáme i skutečnost, že jde o kongres COTEC-ENOTHE. Od kongresu díky tomu očekáváme možnost být v kontaktu s aktuálním vývojem v ergoterapeutickém vzdělávání, možnost navázání spolupráce jednotlivých škol i rozvíjení studentské i učitelské mobility, aplikaci výstupů EBP do ergoterapeutické praxe.

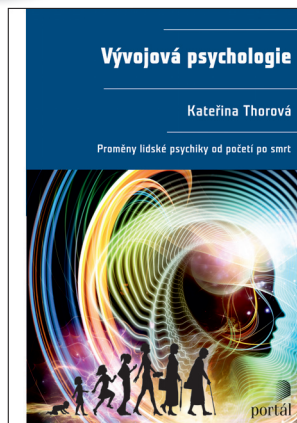
Pořádat COTEC-ENOTHE kongres 2020 v Praze by bylo pro naši národní profesní organizaci velkou ctí.

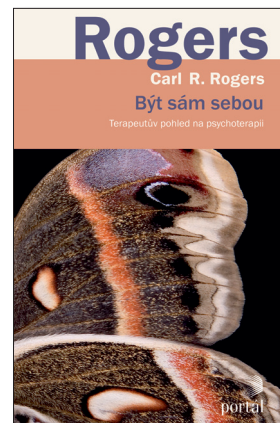
brož., 168 s., 259 Kč

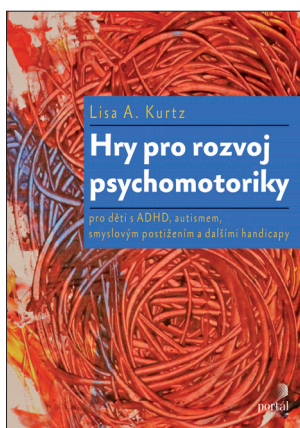
brož., 128 s., 239 Kč

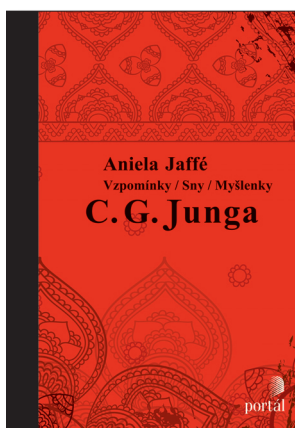
váz., 576 str., 899 Kč

brož., 248 s., 599 Kč

brož., 152 s., 269 Kč

váz., 368 s., 569 Kč

brož., 240 s., 325 Kč

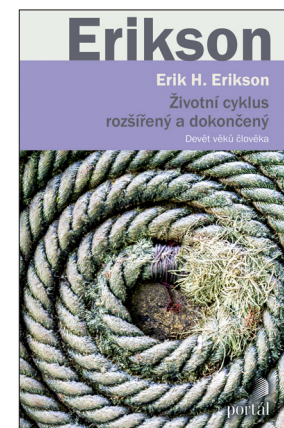
brož., 144 s., 199 Kč

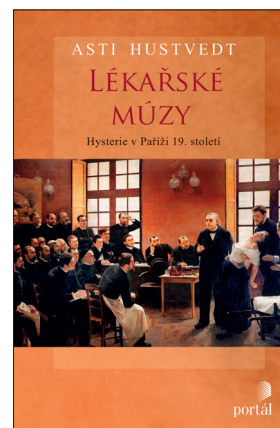
brož., 184 s., 299 Kč

brož., 176 s., 259 Kč

brož., 152 s., 269 Kč

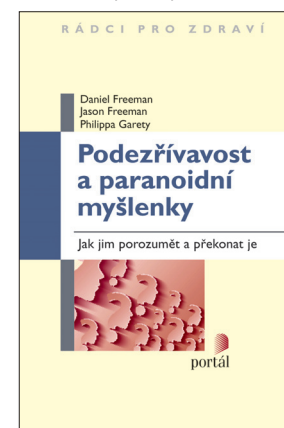
brož., 344 s., 479 Kč

brož., 136 s., 235 Kč

brož., 208 s., 329 Kč

brož., 200 s., 275 Kč

váz., 96 s., 189 Kč

III. ODBORNÁ ČÁST

Souběh invalidního důchodu a zaměstnání

Autoři: Tým ERGO Aktiv, o.p.s.

Kontakt: poradna@ergoaktiv.cz, www.ergoaktiv.cz

V tomto čísle se budeme věnovat možnostem zaměstnávání osob ve třetím stupni invalidity, které mají v rozhodnutí ČSSZ/PSSZ uvedeno, že nejsou schopny pracovat za zcela mimořádných podmínek.

Modelová situace:

„Po prodělané cévní mozkové příhodě mi byl přiznán invalidní důchod třetího stupně. V rozhodnutí mám napsáno, že nejsem schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Mohu tedy v tomto případě pracovat?“

Pokud jste uznán invalidním ve třetím stupni a v rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu ČSSZ/PSSZ máte napsáno, že nejste schopen vykonávat výdělečnou činnost za zcela mimořádných podmínek, neznamená to, že nemůžete pracovat. Bohužel se jedná pouze o nevhodně zvolenou formulaci. **Tato věta znamená, že pro případný výkon práce nevyžadujete zcela mimořádné podmínky** (tj. zásadní úpravu pracovních podmínek, pořízení a využívání zvláštního vybavení pracoviště, zvláštní úpravy stávajících strojů, nástrojů, používání zvláštních pracovních pomůcek, nebo každodenní podporu nebo pomoci na pracovišti formou předčitatelských služeb, tlumočnických služeb nebo pracovní asistence).

Záleží tedy pouze na tom, jak se cítíte zdravotně. Pokud Váš zdravotní stav umožňuje využívat zbývající pracovní schopnost (tj. zbylých 30 %), můžete pracovat. **Ovšem v takovém případě se doporučuje pracovat pouze v rozsahu přibližně jedné třetiny pracovní doby (tj. 3–4 hodiny denně/cca 13 hodin týdně)**, pokud byste měl delší pracovní dobu, riskujete snížení invalidního důchodu.

Pokud se rozhodnete nastoupit někam do zaměstnání, pošle Vás pravděpodobně Váš zaměstnavatel na vstupní lékařskou prohlídku, kde bude lékař (většinou všeobecný praktický lékař) posuzovat Vaši zdravotní způsobilost ke konkrétnímu zaměstnání (tj. posuzovat zdravotní způsobilost s konkrétní pracovní náplní, rozsahem pracovní doby, pracovními podmínkami). Pokud tento lékař posoudí, že

jste schopen vykonávat dané zaměstnání, pak Vám již nic nebrání v nástupu do zvoleného zaměstnání.

V české legislativě sociálního zabezpečení není uvedeno právní ustanovení, které by omezovalo či regulovalo možnost výdělečné činnosti u poživatelů invalidních důchodu I., II. a III. stupně.

Užitečné kontakty:

Poradna ERGO Aktiv, o.p.s.

tel.: 774 939 169, 222 712 534

e-mail: poradna@ergoaktiv.cz

web: www.ergoaktiv.cz

Poradna Národní rady osob se zdravotním postižením ČR

tel.: 266 753 427, Skype: [infolinka_nrzp](https://www.skype.com/name/infolinka_nrzp), [vedoucipo-radny_nrzp](https://www.skype.com/name/vedoucipo-radny_nrzp)

e-mail: poradnanrzp@nrzp.cz

web: <http://poradna.nrzp.cz/>

Poradna Informační síť pro osoby se zdravotním postižením NetZP.cz

tel.: 224 813 787

e-mail: ila@ila.cz

web: www.netzp.cz/poradna/

Integrovaný portál MPSV – Zaměstnanost

Zaměstnávání osob se zdravotním postižením

web: <https://portal.mpsv.cz/sz/zamest/zamestnaniosob>

MPSV – Práce a právo

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

web: www.mpsv.cz/ppropo.php?ID=z155_1995o

*Zdroj: **Poradna NRZP ČR**, na dotaz odpovídala Mgr. Monika Heczková; **MPSV**, na dotaz odpovídala MUDr. Alena Zvoníková – vedoucí oddělení koncepce posudkových systémů*

Z nemohoucnosti k nezávislosti Řízení po mrtvici

Autoři: Tým *ERGO Aktiv*, o.p.s.

Kontakt: Poradna *ERGO Aktiv*, o. p. s., tel.: 732 542 529, poradna@ergoaktiv.cz, www.ergoaktiv.cz

Jednou z výrazných změn, které postihnou každého člověka po mozkové příhodě, je ztráta nezávislosti. Během rekonvalescence se bez pomoci druhých neobejde a celá situace je pro něj nepříjemnou psychickou zátěží. Pacient si uvědomí, co vše dříve měl a co díky CMP ztratil. Mnoho aktivních řidičů se ptá, zdali ještě někdy budou moci usednout za volant. Je to možné? A pokud ano, co návrat k opětovnému řízení obnáší?

Dle výzkumů mobilitních center ve Velké Británii musí klient po mozkové příhodě projít množstvím testů, které zkoumají všechny aspekty jeho fyzického i psychického stavu.

Lékařské testy

V první řadě se dbá na ty lékařské. Ošetřující lékař musí posoudit, zda pacient dobře vidí (ostrost a rozsah). Významným faktorem je zhodnocení vlivu medikace na řízení vozidla a dobrý psychický stav pacienta.

Centrum mobility a trenažér

Po získání lékařského posudku pacient navštíví centrum mobility, kde ho čekají další testy za pomoci odborně proškoleného personálu. Centrum nabízí trénink jízdy na trenažeru a za dozoru odborníků je posouzena schopnost rychlé reakce, včasného úsudku a motorické hybnosti, která je klíčem k případným úpravám vozu. Může se jednat například o přesun kontrolek na druhou stranu, úpravy auta pro vozík, či nainstalování infra ovladačů pro možnost snadného ovládání např. střeračů nebo klaksonu. Centrum mobility svým klientům také poskytuje psychologickou podporu a poradenství během celého výcviku a spolupracují s autoškoly, které jsou potom dalším, už posledním místem testování.

Autoškola

Pacient po CMP zde absolvuje jízdu v terénu a ta rozhodne o jeho schopnosti opět řídit. Z výzkumu centra mobility se 54% pacientů po CMP podařilo opět usednout za volant. Z nichž bylo 34% doporučena automatická

převodovka anebo další speciální úpravy vozidla. Návrat k řízení po mrtvici je možný. Pacient získá opět svou nezávislost a to má velice pozitivní dopad na jeho psychický stav a celou rekonvalescenci.

Jak je to s návratem k řízení automobilu u nás?

Návrat k řízení osobního automobilu, je jeden z hlavních cílů skoro všech našich klientů – ať už proto, že jsou to řidiči z povolání, nebo proto, že byli zvyklí řídit každý den do práce, o víkendu na chalupu či v létě na dovolenou. Jednoduše řečeno – možnost řídit automobil je vnímána jako prostředek k samostatnosti, nezávislosti na okolí. Z tohoto důvodu jsme zjišťovali, jak je to s návratem k řízení u lidí po prodělané mozkové příhodě či úraze hlavy.

Procházeli jsme legislativu, hovořili s lékaři, s klienty, ptali se v autoškole. A co jsme se dozvěděli – vcelku nic nového. V legislativě je uvedeno, že lékař má nahlásit jakoukoliv změnu zdravotního stavu, která znemožňuje řízení automobilu. Není však již uvedeno, jaký lékař, do jaké doby apod.

Vzhledem k výše uvedenému, všem našim klientům doporučujeme následný postup:

- Vyzkoušet si nejdříve testy autoškoly na PC
- Vyzkoušet si jízdu na trenažeru
- Zkušební jízdy s instruktorem autoškoly v provozu
- Konzultace s lékařem – psycholog, psychiatr, neurolog, popř. dopravní psycholog
- Finální řízení automobilu

Autoškola Horázný nabízí pro osoby s tělesným postižením možnost výcviku na vozidle s automatickou převodovkou, speciální ovládání ukazatelů směru pravou rukou pro osoby s nefunkční nebo chybějící levou horní končetinou, úpravu ovládání pedálu akcelérátoru pro osoby s nefunkční nebo chybějící pravou dolní končetinou, odborné poradenství či jízdy na řidičském trenažeru.

V autoškole mají k dispozici řidičský trenažér, který umožňuje vyzkoušet si manipulaci s jednotlivými ovláda-

cími prvky vozidla a zjistit tak, za jakých podmínek a zda vůbec je člověk schopen vozidlo ovládat.

Jedna naše klientka vyrazila s ergoterapeutkou do autoškoly, aby si jízdu na trenažeru vyzkoušela. Klientka byla z jízdy nadšená a my také, neboť se tak odstartovala spolupráce ERGO Aktivu s touto autoškolou. Od této chvíle

mohou naši klienti docházet do autoškoly s naší ergoterapeutkou.

Cena jízdy na trenažeru je pro naše klienty poloviční (150 Kč), dále je možné dojednat následné jízdy v automobilu či zprostředkovat kontakt na dopravního psychologa (vyšetření si hradí klient).

Mezigenerační setkání v programu „Povídej“

Autor: Mgr. Linda Obrtelová

Kontakt: Mezi námi, o.p.s., Nad Želivkou 903, Praha 6, tel: 777 252 505, linda@mezi-nami.cz

Fotografie: Veronika Rose, www.veronika-rose.cz

Vazby mezi generacemi se v dnešní uspěchané době postupně vytrácejí a právě to bychom chtěli změnit. Jedním z našich cílů je napomoci ke zlepšení nahlížení generací na sebe navzájem. Snažíme se, aby se i ti nejstarší poznávali s těmi nejmladšími, aby si rozuměli a společně objevili, jak krásné a zajímavé jsou jejich světy.

V rámci našeho hlavního programu, který jsme příznačně nazvali „Povídej“, organizujeme pravidelná setkávání dětí z mateřských či základních škol a „babiček a dědečků“ z domovů či klubů seniorů. Setkání probíhají především v domovech pro seniory nebo v seniorských klubech, případně v prostorách školky. Realizace setkání by nebyla možná bez aktivní podpory ze strany pracovníků školských a seniorských zařízení – aktivizačních

pracovníků, ergoterapeutů, pečovatelek a pedagogů. Zorganizovat pravidelná setkání s partnerským zařízením je pro tyto pracovníky úkolem (nežádka obtížným) navíc, který je mnohdy jednostranný. Právě proto vznikla obecně prospěšná společnost Mezi námi – aby tato zařízení spojovala a dávala odborným pracovníkům potřebnou podporu, metodické vedení a zatím neformální vzdělávání při aktivitách spojených s propojováním generací.

Mezigenerační setkání v programu „Povídej“ se konají jednou měsíčně a jejich náplní jsou společné aktivity v rámci dílen, reminiscence či společenské akce. Děti a senioři se setkávají při nejrůznějších činnostech - výtvarných, hudebních či pohybových, ale také např. při čtení, vyprávění nebo oslavách různých svátků. Setkání a s ním

Domov pro seniory Pyšely

Domov pro seniory Chodov

Domov pro seniory Chodov

spojené činnosti jsou vedeny skupinově, přičemž aktivity jsou plánovány a stupňovány vždy s přihlédnutím ke schopnostem dětí a seniorů a jsou přizpůsobeny aktuálnímu naladění konkrétní skupiny (únava, zdravotní stav, počet dětí/seniorů apod.). Jsou rovněž nastaveny tak, aby navazovaly na činnosti v seniorských zařízeních a z hlediska dětí odpovídaly vzdělávacímu plánu.

Pro seniory jsou aktivní setkání s dětmi volnočasovou aktivitou, aktivizační a prožitkovou složkou, jež napomáhá ke zlepšení kvality jejich života. Na setkání přichází senioři dobrovolně. Při setkáních si posilují sebedůvěru, nabývají pocitu vlastní hodnoty a užitečnosti. Vstup seniora do pečovatelské instituce vždy způsobí v jeho životě výrazné změny a ztráty, především v oblasti každodenních činností, změny prostředí, sociálních vztahů a vazeb. Společná setkávání s dětmi mohou podpořit změnu přístupu seniora z pasivního na interaktivní. Jde o proces vzájemného poznávání a sblížování a o příležitost prožitku a smysluplné aktivity. Setkání umožňují seniorům prožít něco nového a jsou impulzem k reminiscenci a zamyšlení. Děti v nich mohou vzbuzovat touhu pečovat a předávat něco tomu druhému, něco, co je přesahuje. Péče o druhého může být iniciátorem péče o sebe sama. Je velice příjemné vidět, jak se senioři s každým setkáním s dětmi mění – při prvních setkáních jsou často nejistí, pasivní, „jdou to zkusit“; postupně je však vidět, jak se na setkání stále více těší a připravují: oblékají se do svého „lepšího“ oblečení, dámy se líčí či přicházejí v klobouku. Setkání bezesporu pozitivně ovlivňují prožívanou kvalitu života seniora.

Pro předškolní a mladší školní děti jsou setkání s babičkami a dědečky významnou a nenahraditelnou součástí výchovy a vzdělávání. Důležitý je hlavně přímý kontakt s někým staršího věku, kdy děti vidí, jak o seniory pečujeme a co všechno ještě senioři dovedou. Tím, že je dětem zprostředkováván pohled na seniory také mimo rodinu, formují se jejich zdravé postoje ke stáří a vzniká prostor pro vytvoření úcty a respektu ke starším lidem.

Program „Povídej“ vnímá a rozděluje generace na čtyři skupiny. Generaci dětí, kterou v projektu zastupují děti předškolního a mladšího školního věku, generaci lidí v produktivním věku (zaměstnanci, dobrovolníci), kterou rozšiřujeme o generaci nazývanou 55+, kde vnímáme mladé aktivní seniory, kteří končí ve svém zaměstnání, a otevírá se jim nová životní etapa. Jsou velmi nabíti životními zkušenostmi a stále mají energii a životní entusiasmus (s nimi spolupracujeme jako s dobrovolníky). V neposlední řadě je generace seniorů, kteří jsou často odkázáni na nás druhé, jsou to lidé žijící v různých typech zařízení zejména kvůli potřebě zvýšené či trvalé péče. Skupiny se při setkání utváří s přihlédnutím k místním podmínkám, vždy se však setkávají minimálně tři generace. Při výběru partnerských zařízení je naší prioritou přínos pro místní komunitu, tedy blízkost školky a seniorského zařízení tak, aby se účastníci projektu mohli potkávat i v běžném životě.

Od založení společnosti v roce 2013 jsme pomohli propojit více než 40 mezigeneračních skupin, zatím převážně v Praze a okolí, ale již nyní jsme navázali spolupráci se subjekty z jiných krajů. Naší ambicí je rozšíření činnosti do celé ČR. Do projektu „Povídej“ je nyní zapojeno více než 1000 dětí a seniorů.

Pokud vás náš projekt zaujal a rádi byste podobnou mezigenerační činnost zahájili i na vašem pracovišti či ve vašem okolí, nebo již podobné aktivity děláte, či víte o někom, kdo se na nich podílí, budeme rádi, když nám dáte vědět. Jsme připraveni navázat spolupráci s dalšími subjekty a vzájemně se inspirovat a obohatit.

Kontaktovat nás můžete na info@mezi-nami.cz nebo přes www.facebook.com/mezinamiops a více najdete na www.mezi-nami.cz

Poslání Mezi námi, o.p.s.: Podporujeme pravidelné setkávání generací seniorů, dětí a lidí v produktivním věku na základě jejich vnitřní motivace, v místní komunitě, s cílem všestranného obohacení a uznání při vzájemné účtě.

Interaktivita v ergoterapii

Autor: Ing. Jan Klodner

Kontakt: jan.klodner@spoteee.cz, tel: +420 732 346 837

Určujícím trendem posledních let je stále rostoucí míra využívání technologických vymožeností a novinek v mnoha odvětvích medicíny. Ani oblasti rehabilitace a ergoterapie nezůstaly výjimkou. Nové pomůcky a přístroje rozšiřují především možnosti práce s pacientem a zároveň slouží jako vhodný komplement léčby.

Oblasti vývoje pomůcek pro ergoterapii se úspěšně věnují rovněž české firmy. Jedné z nich se během uplynulého roku podařilo vyvinout systém interaktivních míčků – Sun Ball. Prototyp nového výrobku je momentálně podrobován celé řadě testování, aby mohl být koncem roku 2015 ve své bezchybné verzi oficiálně uveden na trh.

O co se přesně jedná a jak celý systém funguje? Cvičební míčky (nebo též overbally) jsou napojeny na speciální

hardware, který je schopen monitorovat a vyhodnocovat tlak uvnitř míčků. Pokud tedy pacient míček stlačí, je změna tlaku přístrojem zaznamenána a okamžitě zobrazena na počítači.

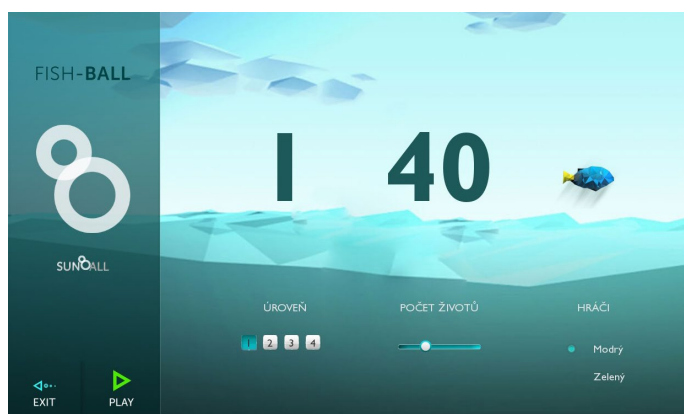
Z uživatelského hlediska se jedná o komplexní systém, kdy je terapeutem na počítači vybrána příslušná aplikace, a to cvičební nebo cvičebně-herní. Po spuštění aplikace již nic nebrání tomu, aby se pacient pustil do samotného cvičení s míčky. Cvičení je velice jednoduché a intuitivní, stačí jen sledovat instrukce na obrazovce. Velkou výhodou systému je zpětná vazba, kterou pacient dostává ihned. Má jedinečnou možnost sledovat, jak cvičí a přitom pozorovat reálné výsledky svého snažení. Další z výhod, která stojí za zmínku, je možnost cvičení ve dvojici. Důmyslný

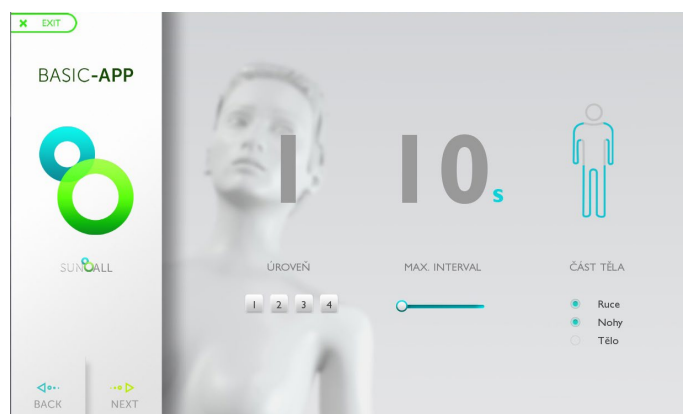
SunBall – hardware

SunBall – hardware

Náhled herní aplikace – nastavení

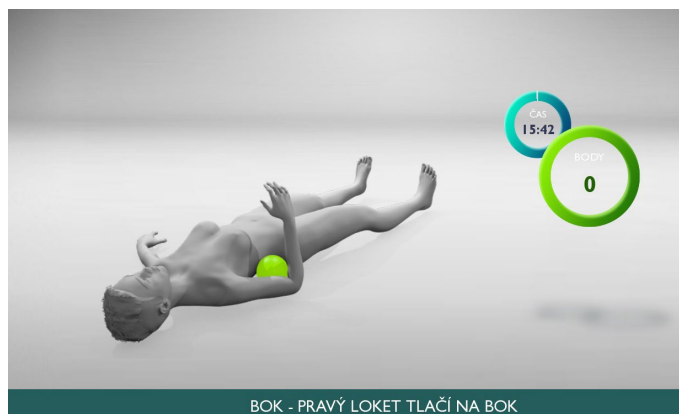
Náhled základní aplikace – nastavení

systém totiž umožňuje bezproblémové připojení až dvou míčků zároveň. Terapeut se tudíž může v některých případech připojit k pacientovi a zacvičit si s ním v reálném čase. Společné cvičení s pacientem má navíc pozitivní vliv na budování hlubšího vztahu v rovině terapeut-pacient.

Nejlepších výsledků prototyp dosahoval při práci s dětmi a mladistvými. Jejich přirozené schopnosti pracovat s počítačovou technikou jim umožnily se okamžitě zorientovat v systému a cvičení si opravdu užít. Sun Ball je postaven na intuitivním a rychlém ovládní, díky čemuž je jeho používání časově nenáročné.

Důležitou výhodou systému je zpětná vazba, kterou je ergoterapeut schopen získat velice snadno a rychle. Na základě bodového ohodnocení jednotlivých úkonů pacienta systémem si může vést dlouhodobou evidenci o individuálním rozvoji pohybových dovedností každého klienta zvlášť.

Výsledky potvrdily, že vhodné použití takového systému vede ke zlepšení práce jak na straně pacienta, tak

Náhled základní aplikace – cvičení

ergoterapeuta. Pokud byste měli zájem o konkrétnější informace týkající se interaktivních míčků Sun Ball nebo byste chtěli získat odkaz na videoukázku, napište nám prosím na jan.klodner@spoteee.cz. Budeme se Vám rádi věnovat.

Práce s drôtom

Téma: rybička

Autor: Jaroslava Malček, lektorka kurzov

Pracoviště: Centrum pomoci Ligy proti rakovině, Bratislava

Kontakt: kolarka.j@seznam.cz

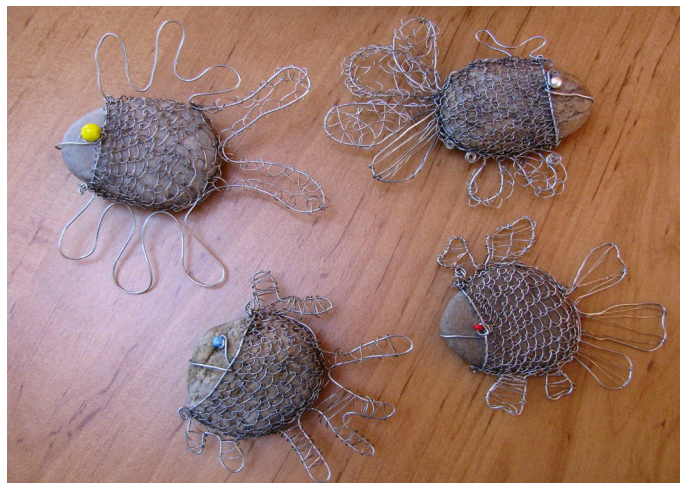
Rada by som sa s Vami podelila s aktivitou, ktorá prebehla v dennom centre Ligy proti rakovine. Táto nezávislá charitatívna organizácia bola založená v roku 1990 v Bratislave v rámci psychosociálnej starostlivosti o pacientov trpiacich onkologickým ochorením ponúka aktivity so snahou podať im pomocnú ruku.

Ženy s diagnózou nádorového ochorenia tvorili skupinku, ktorej som chcela pomôcť zmysluplnou, tvorivou činnosťou aktívne naplniť voľný čas, podporiť ich nezávislosť a sociálnu interakciu, tvorivosť, jemnú motoriku atď. Ponúkla som im prácu s drôtom. Pretože mňa samotnú obohacuje krásnom.

Ženy sa na túto prácu dobrovoľne prihlásili. Po príchode, usádzaní bolo badať ich uzavretie sa, počuť aj roztrpčenosť nad životom. Po vzájomnom privítaní a koliečku našich mien som zistila, že hlavnou motiváciou prečo prišli bolo, vyrobiť si niečo nové. Oboznámila som ich s obsahom nášho stretnutia.

Pokračovali sme uvoľňujúcim cvičením. Chcela som docieľiť, aby sa ženy pozitívne naladili na našu tému, aby

sa zlepšila vzájomná dôvera. Stáli sme v kruhu a ja som pustila magnetofón so zvukmi tečúceho potoka s prosbou, aby sa pohybovali v rytme potoka (počuli striedať sa pokojný a rýchly tok-tomu zodpovedal aj ich pohyb). Ženy boli spočiatku neisté, pozerali sa rozpačito jedna

na druhú. Snažila som sa im pomôcť tým, že som sa pohybovala spolu s nimi a „ľady sa roztopili“, začali sa usmievat', niektoré si zavreli oči, pohupovali sa na mieste, tancovali v priestore.

Príjemne unavené sme si potom ľahli na podložky a ponúkla som im relaxáciu, stretnutie so svojim nevedomím vizualizáciou potoka a neskorším umývaním sa, blahodárnym ovlažovaním sa príjemnou vodou. Neskôr som povedala: „možno niekde pláva malá rybička...“ Relaxáciu sme v tichosti ukončili a vrátili sa k spoločnému stolu, kde boli nachystané akvarelové farby, štetce, voda. Začali sme maľovať svoju predstavu z vizualizácie na papier, ešte v tichu po relaxácii, zahĺbené do seba a svojich pocitov. Postupne sme sa rozhovorili a vyjadrovali pozitívne pocity oddychu z relaxácie, relaxáciu máme rady.

Po prestávke sme pokračovali pri spoločnom stole, kde boli položené kamienky. Vyzvala som ženy, aby si niektorý z nich vybrali. Dotyk, uchopenie a držanie v dlani,

chceli cítiť súznenie s kameňom, chceli zmeniť jeho počiatkový chlad v teplo, ktoré mu dávali zo svojich rúk.

A moja otázka: „čo myslíte, že si dnes vyrobíme?“ rezonovala do odpovedí: „rybičku.“

Ukázala som im konečný výrobok: odrôtovaný kamienok v tvare rybičky. Putoval z dlane do dlane, niektoré nahlas pochybovali, či budú šikovné. Volila som tak, ako v minulosti tradičné remeslo-drotárstvo pri ergoterapeutickej práci. Ženy som mnou nedrôtovali prvý krát.

Na tabuli som popísala kroky výroby rybičky. Uchopili sme nástroje a sediac spolu v kruhu sme spoločne pracovali. Počas práce na rybičke sme sa rozprávali, riešili, vyjadrovali sa k otázkam, problémom, ktoré prežívame, pomáhali si. Pomaličky sa kamienok zaplňal očkami drôtu podľa našej fantázie. Jemné pohyby rúk, väčšia či menšia svalová sila, snaha ovládnuť tvrdý, šmýkajúci sa materiál.

Na záver: úspech, každej z nás sa rybička podarila, usmievala sa, my sme sa usmievali tiež.

IV. STUDENTSKÁ SEKCE

Trénink nakupování s pomocí nově navrženého počítačového programu

Autor: Eva Rohlenová

absolventka 3. ročníku oboru ergoterapie na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze
kontaktní e-mail: evarohlenova@seznam.cz

V tomto příspěvku bych ráda stručně představila počítačový program Trénink nakupování, který jsem navrhla v rámci

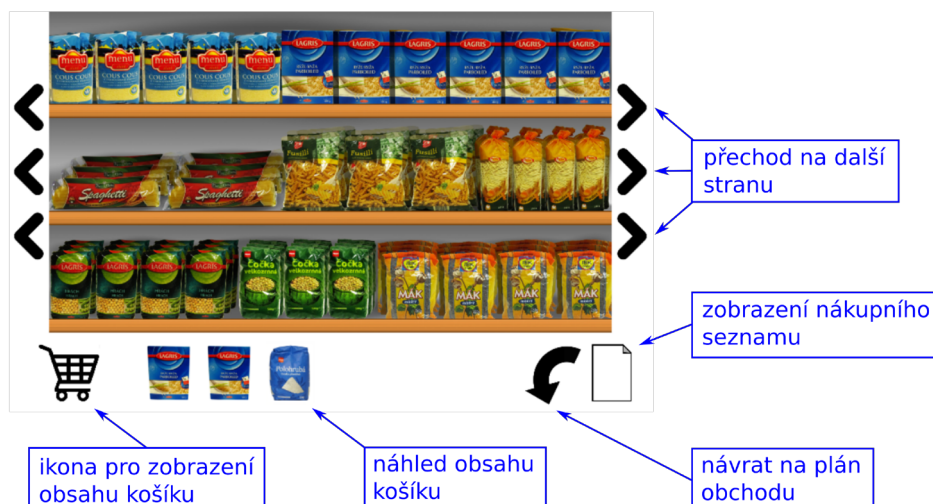
své bakalářské práce nesoucí název *Návrh softwaru využitelného v ergoterapii – Návrh, realizace a zhodnocení počítačového programu pro trénink nakupování pro osoby s kognitivními deficity*.

Nakupování je komplexní instrumentální běžná denní činnost, která vyžaduje mnoho různých schopností. Klade nároky na motoriku, psychosociální funkce a také na fungování kognitivních funkcí (Faktorová, 2003). V případě, že člověk není v této činnosti soběstačný, lze nakupování trénovat několika způsoby. Ideálním způsobem je trénink v reálném obchodě. Tento způsob však nemusí být vždy z technických, finančních či zdravotních důvodů možný. Další možností je simulace prostředí, kdy terapeut s pacientem předstírají nakupování a trénují úkony s touto činností spojené. S rozvojem moderních technologií se pak do popředí dostává trénink nakupování pomocí počítačových programů.

Existují programy zaměřené přímo na trénink nakupování. Jako příklad uvedu softwaru *Virtual Mall (Vmall)* a *Virtual Interactive Shopper (VIS)*, jejichž účinnost

v terapii dokládá i několik provedených studií (Rand, 2007; Hadad, 2012). Dalšími softwary, jejichž části se zabývají nakupováním jsou softwary *RehaCom* nebo také český program *Mentio*.

Všechny tyto programy nesou několik hlavních nevýhod. Především jimi je finanční náročnost, kdy je nutno zakoupit licenci k programu. Další nevýhodou je nepřízpůsobení softwaru českým uživatelům. Většina existujících programů je totiž zahraničních, což znamená, že použitý jazyk v programu není český. Celý trénink pak může narušit nedostatečné porozumění slovům, navíc zahraniční výrobky, jejichž obrázky jsou v programech použity, nemusí být pacientům známe. Některé, hlavně virtuální programy k ovládnutí vyžadují speciální zařízení, která většina pracovišť nevlastní a jejich pořízení by bylo další investicí. Jako poslední nevýhodu existujících programů zmíním vzhled programů. Uživatelské rozhraní programů často nepřipomíná reálný obchod, což může snižovat účinnost terapie a zhoršovat generalizaci nabytých schopností.

Náhled kategorie Suché potraviny z programu Trénink nakupování, s popisky

Proto jsem se rozhodla navrhnout program pro trénink nakupování a kognitivních funkcí s touto činností spojených, který by byl svými výhodami ojedinělý na trhu. Základní předpoklady při návrhu programu byly následující: program měl být bezplatný, vhodný pro české uživatele, spustitelný na běžném počítači prostřednictvím internetu a použité obrázky měly být realistické. Takovýto software byl v základní verzi zrealizován a v rámci bakalářské práce otestován 5 pacienty po prodělaném poškození mozku. Z podaných dotazníků pacientům lze shrnout, že všichni hodnotili program velmi kladně a věří v jeho prospěšnost.

Pro lepší představu o programu *Trénink nakupování* přiblížím stručně jeho fungování. Nejprve se pacientovi zobrazí nákupní seznam, který má za úkol si zapamatovat. Následně vyhledává zapamatované potraviny v jednotlivých kategoriích (Chladící boxy, Zelenina, Pečivo, Suché potraviny) a vybírá daný počet kusů výrobků do „košíku“. Do košíku může potraviny libovolně přidávat i odebírat. Je-li spokojen s nákupem, klikne na ikonu pokladny a zobrazí se mu výsledková stránka s vyhodnocením nákupu, kde kromě chybějících či navíc koupených položek vidí i čas nákupu či počet zobrazení nákupního seznamu.

S pomocí tohoto softwaru mohou pacienti procvičovat paměť, pozornost, kategorizaci potravin, rozpoznávání potravin, ale také exekutivní funkce jako je

plánování a rozhodování. Program může též sloužit pro nácvik aplikování vnitřních kompenzačních strategií pro zapamatování si věcí. Může být využíván jak v terapiích s ergoterapeutem, tak při samostatném domácím tréninku.

Zajímá-li Vás, kde v současnosti program naleznete, asi Vás zklamám. Před oficiálním zpřístupněním programu *Trénink nakupování* ještě vyžaduje několik úprav. V případě zájmu o program či o další informace mě ale neváhejte kontaktovat prostřednictvím výše uvedeného e-mailu.

Seznam použité literatury:

1. **Rohlenová, E.** *Návrh softwaru využitelného v ergoterapii – Návrh, realizace a zhodnocení počítačového programu pro trénink nakupování pro osoby s kognitivními deficity.* (Bakalářská práce)
Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/136958/>
2. **FAKTOROVÁ, Mária.** *Vyšetření ergoterapeutem a terapie kognitivních a percepčních poruch u pacientů po poškození mozku.* In: *Neurologie* 2003. Vyd. 1. Praha: Triton, 2003, s. 353–377.
3. **HADAD, S. I., et al.** *Rehabilitation tools along the reality continuum: From mock-up to virtual interactive shopping to a Living Lab.* In: *Proceedings of the International Conference on Disability, Virtual Reality and Associated Technologies*, Laval, France. 2012. s. 47–52.
4. **RAND, Debbie, Noomi KATZ a Patrice L. (TAMAR) WEISS.** *Evaluation of virtual shopping in the VMall: Comparison of post-stroke participants to healthy control groups.* *Disability & Rehabilitation.* 2007, vol. 29, issue 22, s. 1710–1719.

1
2015

INFORMAČNÍ BULLETIN ČAE

Vydává ČAE ČR, Kloboučnická 1627/7, Praha 4, 140 00

e-mail: info@ergoterapie.org, bulletin.cae@seznam.cz

IČO: 62348451

č.ú.: 103428915/0300

POKYNY PRO AUTORY

Příspěvky můžete posílat v elektronické formě (textový editor MS Word) na adresu: bulletin.cae@seznam.cz. Redakce si vyhrazuje právo na krácení či úpravy textů, o nichž bude autory informovat.

Články, kazuistiky

- Ideální rozsah článku je v rozmezí 70–140 řádků, v případě kazuistiky 70–210 řádků.
- U textu musí být uvedeno celé jméno autora, elektronické případně poštovní a telefonické spojení, název pracoviště.
- V textu nepoužívejte zkratky– ke zvýraznění používejte pouze tučné písmo či kurzívu.
- Struktura většího článku nebo kazuistiky (pouze u textů nad 140 řádků):
 - Název práce
 - } Celé jméno autora, pracoviště
 - Souhrn (do 15 řádků)
 - Text článku, strukturovaný do celků oddělených mezititulkami; u kazuistiky popis případu, diskuse, závěr.
 - Seznam použité literatury

Seznam použité literatury:

Časopis: Příjmení a iniciály jmen všech autorů. Název práce v jazyce originálu. Název časopisu a rok vydání; ročník: stránky.

Kniha: Příjmení a iniciály jmen všech autorů. Název knihy. Místo vydání: nakladatelství, rok vydání: počet stránek.

Internetový zdroj: adresa webu (případně datum citace)

Obrazová dokumentace

- Obrazovou dokumentaci zasílejte v samostatných souborech. Rastrové obrázky (tj. např. fotografie a veškeré scany) ve formátech ***jpg*** nebo ***tif***, příp. ***bmp*** v nejvyšší možné (dostupné/původní) kvalitě (optimální je 300 dpi při velikosti 1:1), nikoli v dokumentech *word* nebo *excel*. Vektorové (křivkové) obrázky (schemata, loga ap.) zasílejte optimálně ve vektorové podobě ve formátu ***ai*** nebo ***eps***.
- V textu uveďte, kam umístit obrázek. Ke každému obrázku (ale i grafu, tabulce) je třeba připojit číslo a přesný popis. Na konec textu pak připojte očíslovaný seznam všech obrazových příloh včetně popisků. U fotografií připojte také celé jméno jejich autora nebo uveďte, odkud pochází (archiv autora, zdravotnického zařízení ap.).